

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Бібліотека

КАЛЕНДАР

ЗНАМЕННИХ І ПАМ'ЯТНИХ ДАТ

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА

НА 2022 РІК

Довідкове видання

Випуск 13

Кам'янець-Подільський

2022

УДК (059.3):378.4(477.43-21)
ББК 92.5+74.58 (4Укр-4Хме)
К17

Головний редактор:

Сергій Копилов, доктор історичних наук, професор.

Відповідальний редактор:

Людмила Климчук, кандидат історичних наук.

Редакційна колегія:

Володимир Дубінський, кандидат історичних наук, доцент;
Світлана Миронова, доктор педагогічних наук, професор.

Літературний редактор:

Наталія Коваленко, доктор філологічних наук, доцент.

Укладачі:

Галина Гайшук, завідувач інформаційно-бібліографічного відділу;
Лілія Смельцова, бібліотекар II категорії.

К17 Календар знаменних і пам'ятних дат Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на 2022 рік : довідкове видання / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Бібліотека ; [уклад.: Г. Гайшук, Л. Смельцова ; редкол.: С. Копилов (голов. ред.), Л. Климчук (відп. ред.) та ін.] . – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2022. – Вип. 13. – 52 с.

У календарі подано перелік визначних подій та ювілеїв працівників Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, які відзначатимуться у 2022 році. Видання адресовано науково-педагогічним працівникам, викладачам, здобувачам вищої освіти, випускникам університету, краєзнавцям, усім, кому цікава історія університету.

УДК (059.3):378.4(477.43-21)

ЗНАМЕННІ ДАТИ 2022 РОКУ

ООН ОГЛОСИЛА:

- 2022–2032 рр.** – Міжнародне десятиліття мов корінних народів;
- 2021–2030 рр.** – Міжнародним десятиліттям науки про океан в інтересах стійкого розвитку;
– Десятиліттям Організації Об'єднаних Націй по відновленню екосистем;
- 2019–2028 рр.** – Десятиліттям ООН щодо сімейних фермерських господарств;
– Десятиліттям світу в пам'ять про Нельсона Манделу;
- 2018–2028 рр.** – Міжнародне десятиліття дій «Вода для сталого розвитку»;
- 2018–2027 рр.** – Третім десятиліттям Організації Об'єднаних Націй з боротьби за ліквідацію бідності;
- 2016–2025 рр.** – Десятиліттям дій Організації Об'єднаних Націй з проблем харчування;
- 2015–2024 рр.** – Міжнародним десятиліттям осіб африканського походження;
- 2014–2024 рр.** – Десятиліттям сталої енергетики для всіх;
- 2013–2022 рр.** – Міжнародне десятиліття зближення культур;
- 2022 р.** – Міжнародним роком фундаментальних наук для сталого розвитку;
– Міжнародним роком кустарного рибальства та аквакультури;

ЮНЕСКО ОГЛОСИЛО:

м. Гвадалахара (Мексика) – Всесвітньою столицею книги – 2022.

ПРЕЗИДЕНТОМ УКРАЇНИ ОГЛОШЕНО:

2018–2027 рр. – Десятиріччям української мови.

ЮВІЛЕЙНІ ДАТИ УНІВЕРСИТЕТУ

Січень

- 1 **75 років** від дня народження **Василя Степановича ВЕНГРИНА**, старшого викладача кафедри фізичного виховання.
- 1 **70 років** від дня народження **Василя Володимировича ЛІЩУКА**, доцента, доцента кафедри легкої атлетики з методикою викладання.
- 1 **70 років** від дня народження **Наталії Олексіївни УРСУ**, доктора мистецтвознавства, професора, професора кафедри образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації творів мистецтва.
- 2 **135 років** від дня народження **Миколи Андрійовича ЧАЙКОВСЬКОГО** (1887–1970), приват-доцента Кам'янець-Подільського державного українського університету (1919–1920).
- 4 **60 років** від дня народження **Володимира Анатолійовича ФЕДОРЧУКА**, доктора технічних наук, професора, професора кафедри комп'ютерних наук.
- 12 **85 років** від дня народження **Віктора Андрійовича ВЛАСОВА**, кандидата технічних наук, доцента кафедри інформатики.
- 14 **140 років** від дня народження **Івана Івановича ОГІЄНКА** (Митрополита Іларіона) (1882–1972), фундатора і першого ректора Кам'янець-Подільського державного українського університету (1918–1920).
- 14 **50 років** від дня народження **Руслана Анатолійовича ПОВЕДИ**, кандидата фізико-математичних наук, доцента, доцента кафедри фізики.
- 24 **60 років** від дня народження **Вадима Владиславовича МЕНДЕРЕЦЬКОГО**, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри географії та методики її викладання.
- 24 **45 років** від дня народження **Ганни Георгіївни БРАТИЦІ**, старшого викладача кафедри німецької мови.
- 27 **75 років** тому Міністром освіти УРСР П. Г. Тичиною був підписаний наказ про призначення **Івана Степановича ЗЕЛЕНЮКА** директором Кам'янець-Подільського учительського інституту (з липня 1948 року – ректор педагогічного інституту).
- 28 **65 років** від дня народження **Володимира Миколайовича**

КОНДРУШЕНКА, викладача кафедри військової підготовки.

- 29 **55 років** тому розпочато серійний випуск газети «**Радянський студент**» друкарським способом (нині – газета «**Студентський меридіан**»).
- 31 **60 років** від дня народження **Лілії Миколаївни РУДЕНКО**, доктора психологічних наук, професора, професора кафедри логопедії та спеціальних методик.

Лютий

- 1 **40 років** від дня народження **Вадима Миколайовича ГОНШОВСЬКОГО**, кандидата наук, доцента, доцента кафедри легкої атлетики з методикою викладання.
- 2 **75 років** від дня народження **Ігоря Олександровича КІРІЛЛОВА**, старшого викладача, завідувача кафедри спорту та спортивних ігор.
- 3 **55 років** від дня народження **Ірини Антонівни НАЙЧУК**, старшого лаборанта кафедри історії України.
- 4 **55 років** від дня народження **Віталія Анатолійовича ЯСЬКА**, кандидата військових наук, доцента, старшого викладача кафедри військової підготовки.
- 9 **75 років** від дня народження **Миколи Івановича КАНЬОСИ**, кандидата економічних наук, професора, завідувача кафедри економіки підприємства.
- 9 **60 років** від дня народження **Олександра Миколайовича ФЕДЬКОВА**, доктора історичних наук, доцента, завідувача кафедри архівознавства, спеціальних історичних та правознавчих дисциплін.
- 10 **40 років** від дня народження **Вадима Анатолійовича СТАСЮКА**, кандидата наук з фізичного виховання та спорту, викладача кафедри спорту і спортивних ігор.
- 10 **55 років** від дня народження **Іни Леонідівни ОЗІМОВСЬКОЇ**, провідного бібліотекаря бібліотеки університету.
- 12 **170 років** від дня народження **Петра Миколайовича БУЧИНСЬКОГО** (1852–1927), професора, декана фізико-математичного факультету Кам'янець-Подільського державного українського університету (1918–1920), ректора Кам'янець-Подільського інституту народної освіти (1922–1923).
- 14 **50 років** від дня народження **В'ячеслава Валентиновича ГРУБЛЯКА**, кандидата медичних наук, доцента кафедри психолого-

медико-педагогічних основ.

- 17 **40 років** від дня народження **Світлани Володимирівни КОМКИ**, методиста вищої категорії навчального відділу.
- 18 **40 років** від дня народження **Олексія Віталійовича ЗЕЛЕНСЬКОГО**, кандидата фізико-математичних наук, доцента кафедри математики.
- 23 **40 років** від дня народження **Віталія Леонідовича АВІНОВА**, викладача кафедри спорту і спортивних ігор.
- 25 **40 років** від дня народження **Ірини Сергіївни ПОНЕДІЛОК**, старшого лаборанта кафедри комп'ютерних наук.

Березень

- 3 **75 років** від дня народження **Ганни Володимирівни ЧЕРНЮК**, кандидата географічних наук, доцента, доцента кафедри географії та методики її викладання.
- 6 **35 років** від дня народження **Олександра Васильовича РАРОКА**, кандидата економічних наук, старшого викладача кафедри менеджменту.
- 7 **40 років** від дня народження **Алли Іванівни КУРИЦІ**, кандидата психологічних наук, старшого викладача кафедри психології освіти.
- 9 **130 років** від дня народження **Нестора Теодоровича ГАМОРАКА** (1892–1937), приват-доцента Кам'янець-Подільського державного українського університету (1919–1921).
- 10 **85 років** від дня народження **Галини Дмитрівни БОРДЮК**, кандидата філологічних наук, доцента кафедри німецької мови, ветерана праці.
- 11 **70 років** від дня народження **Тетяни Йосипівни ФРАНЧУК**, керівника відділу наукової роботи, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри спеціальної та інклюзивної освіти.
- 12 **115 років** від дня народження **Леоніда Антоновича КОВАЛЕНКА** (1907–1985), доктора історичних наук, професора, зав. кафедрою загальної історії Кам'янець-Подільського державного педагогічного інституту (1961–1984).
- 16 **105 років** від дня народження **Віктора Івановича ТИЩЕНКА** (1917–1987), доктора філологічних наук, професора, професора кафедри російської та зарубіжної літератури (1947–1987), декана історико-філологічного факультету (1962–1967), проректора з навчальної і наукової роботи (1967–1974), завідувача кафедрою

російської і зарубіжної літератури (1974–1987).

- 18 **40 років** від дня народження **Тетяни Вікторівни КАЧИНСЬКОЇ**, заступника головного бухгалтера університету.
- 20 **75 років** від дня народження **Ельвіни Миколаївни СИМОНОВОЇ-БОЛОНІНОЇ**, кандидата філологічних наук, доцента кафедри зарубіжної літератури і мовознавства.
- 23 **40 років** від дня народження **Віталія Леонідовича АВІНОВА**, викладач кафедри спорту і спортивних ігор.
- 23 **65 років** від дня народження **Володимира Івановича КУШНЕРИКА**, доктора філологічних наук, професора, професора кафедри німецької мови.
- 24 **40 років** від дня народження **Наталії Анатоліївни ГЛУШКОВЕЦЬКОЇ**, кандидата філологічних наук, старшого викладача кафедри іноземних мов.
- 31 **35 років** від дня народження **Лілії Анатоліївни РАРОК**, кандидата економічних наук, асистента кафедри менеджменту.

Квітень

- 1 **75 років** від дня народження **Розалії Семенівни БЕРЕЗІНОЇ**, старшого викладача кафедри англійської мови факультету іноземної філології.
- 1 **35 років** від дня народження **Ольги Вікторівни КОВАЛЬЧУК**, кандидата педагогічних наук, старшого викладача кафедри теорії та методик початкової освіти.
- 3 **45 років** від дня народження **Олени Сергіївни ДОВГАНЬ**, асистента кафедри теорії та методик початкової освіти.
- 4 **70 років** від дня народження **Івана Миколайовича ЧЕРНІКОВА**, кандидата філологічних наук, доцента кафедри педагогіки.
- 5 **45 років** від дня народження **Вікторії Володимирівни РИНДИ**, асистента кафедри слов'янської філології та загального мовознавства.
- 6 **40 років** від дня народження **Андрія Володимировича ЗАКІНА**, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання.
- 9 **90 років** від дня народження **Галини Євтихіївни КОТ**, викладача (1969–1989), завідувача кафедри музики і співу (1981–1987).
- 9 **45 років** від дня народження **Олени Борисівни БЕЛОВОЇ**, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри

логопедії та спеціальних методик.

- 13 **70 років** від дня народження **Володимира Пилиповича ХАЛУПКА**, кандидата філологічних наук, доцента, завідувача кафедри англійської мови.
- 14 **40 років** від дня народження **Олександра Анатолійовича ЮГИ**, кандидата історичних наук, старшого викладача кафедри всесвітньої історії.
- 16 **40 років** від дня народження **Олександра Володимировича ШКВАРСЬКОГО**, кандидата технічних наук, начальник науково-дослідної лабораторії застосування підрозділів інженерних військ.
- 17 **70 років** від дня народження **Алли Андріївни РЕЙДИ**, старшого викладача кафедри зарубіжної літератури та мовознавства.
- 18 **115 років** від дня народження **Павла Андрійовича ЦИКРИ** (1907–1991), викладача історії (1947–1969), декана історичного факультету Кам'янець-Подільського державного педагогічного інституту (1947–1952).
- 21 **40 років** від дня народження **Олександра Васильовича СЛОБОДЯНЮКА**, кандидата технічних наук, старшого викладача кафедри комп'ютерних наук.
- 22 **40 років** від дня народження **Наталії Михайлівни ДІДИК**, кандидата психологічних наук, доцента, доцента кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи.
- 22 **60 років** від дня народження **Любові Іванівни ДМИТРЕЦЬКОЇ**, завідувача відділу аспірантури і докторантури.
- 23 **55 років** від дня народження **Ігоря Григоровича ФУРМАНА**, кандидата юридичних наук, старшого викладача кафедри архівознавства, спеціальних історичних та правознавчих дисциплін.
- 25 **45 років** від дня народження **Вікторії Володимирівни РИНДИ**, асистента кафедри слов'янської філології та загального мовознавства.
- 25 **50 років** від дня народження **Валентини Анатоліївни АНТОНЮК**, документознавця кафедри військової підготовки.
- 29 **45 років** від дня народження **Віталія Валерійовича ТКАЧУКА**, кандидата економічних наук, доцента, доцента кафедри економіки підприємств.

Травень

- 1 **70 років** від дня народження **Анатолія Олександровича ФЕДІРКА**, старшого викладача кафедри спорту і спортивних ігор.
- 4 **65 років** від дня народження **Любові Віталіївни СИДОРУК**, завідувача архівно-інформаційного відділу.
- 4 **40 років** від дня народження **Олега Миколайовича ВЕРГУША**, викладача кафедри легкої атлетики з методикою викладання.
- 5 **140 років** від дня народження **Леоніда Тимофійовича БІЛЕЦЬКОГО** (1882–1955), приват-доцента Кам'янець-Подільського державного українського університету (1918–1920 рр.).
- 8 **40 років** від дня народження **Іни Степанівни БЕРКЕЩУК**, кандидата філологічних наук, доцента, доцента кафедри української мови.
- 9 **100 років** тому НКО УРСР вперше у практиці Радянської України дозволив Кам'янець-Подільському інституту народної освіти публічно вибрати ректора, 9 травня 1922 р. ним став професор П. Клепатський.
- 13 **115 років** від дня народження **Євгена Феоктистовича ЄЛІНЕЦЬКОГО** (1907–1979), кандидата педагогічних наук, доцента кафедри педагогіки і психології Кам'янець-Подільського державного педагогічного інституту (1948–1973).
- 13 **40 років** від дня народження **Аліни Анатоліївни КРУК**, кандидата філологічних наук, старшого викладача кафедри іноземних мов.
- 19 **70 років** від дня народження **Тетяни Іванівни КОНЬКОВОЇ**, кандидата педагогічних наук, доцента кафедри педагогіки.
- 19 **55 років** від дня народження **Валентини Іванівни ОСТАПЕНКО**, викладача іноземних мов кафедри військової підготовки.
- 20 **35 років** від дня народження **Андрія Олександровича ПЕТРОВА**, кандидата педагогічних наук, викладача кафедри спорту і спортивних ігор.
- 21 **55 років** від дня народження **Олени Сергіївни ШМИРКО**, кандидата педагогічних наук, старшого викладача кафедри німецької мови.
- 23 **55 років** від дня народження **Сергія Віталійовича ТЯГАЯ**, кандидата військових наук, старшого викладача кафедри військової підготовки.

- 28 **50 років** від дня народження **Івана Володимировича СЕМЕНЦЯ**, кандидата економічних наук, декана природничо-економічного факультету, доцента кафедри економіки підприємств.
- 30 **55 років** від дня народження **Римми Іванівни МОНАСТИРСЬКОЇ**, кандидата філологічних наук, старшого викладача кафедри української мови.
- 30 **55 років** від дня народження **Наталії Степанівни ГАВРИЛОВОЇ**, кандидата психологічних наук, доцента, професора кафедри логопедії та спеціальних методик.

Червень

- 1 **75 років** від дня народження **Василя Петровича Струманського** (1947–2001), доктора педагогічних наук, професора кафедри педагогіки (1982–2001).
- 1 **40 років** від дня народження **Вадима Борисовича СТЕЦЮКА**, кандидата історичних наук, доцента кафедри історії України.
- 8 **60 років** від дня народження **Олени Володимирівни СІДОРОВОЇ**, головного бухгалтера університету.
- 17 **85 років** від дня народження **Любові Аркадіївни ЗАСАНОВОЇ**, старшого викладача кафедри фізичного виховання, майстра спорту СРСР.
- 19 **45 років** від дня народження **Наталії Володимирівни СОСЮК**, завідувача навчальною лабораторією хімії та екології.
- 23 **55 років** від дня народження **Сергія Віталійовича ТЯГАЯ**, кандидата військових наук, старшого викладача кафедри військової підготовки.
- 24 **40 років** від дня народження **Світлани Володимирівни АСТАФ'ЄВОЇ**, старшого лаборанта кафедри теорії і методики фізичного виховання.
- 26 **70 років** від дня народження **Марії Аполлінаріївни ПІЄНКО**, старшого викладача кафедри мовознавчих дисциплін.
- 27 **55 років** від дня народження **Ольги Степанівни ОЛІЙНИК**, кандидата економічних наук, доцента кафедри туризму та готельно-ресторанної справи.
- 27 **40 років** від дня народження **Івана Івановича БОРОВЦЯ**, кандидата історичних наук, доцента, доцента кафедри всесвітньої історії.
- 27 **40 років** від дня народження **Дмитра Миколайовича БОДНАРА**, кандидата педагогічних наук, асистента кафедри педагогіки та

управління навчальним закладом.

- 28 **25 років** тому на пропозицію Міністерства освіти України Постановою Кабінету міністрів України № 628 на базі інституту було створено Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет. 22 жовтня 1997 р. відбулася його урочиста презентація.
- 30 **75 років** від дня народження **Анатолія Володимировича ОПРІ**, кандидата історичних наук, професора кафедри всесвітньої історії.

Липень

- 1 **40 років** від дня народження **Алли Миколаївни СІРАНТ**, кандидата філологічних наук, старшого викладача кафедри української мови.
- 5 **100 років** від дня народження **Семена Єфремовича ВАЙНТРУБА** (1922–2001), кандидата філологічних наук, доцента кафедри російської мови (1951–1983).
- 5 **55 років** від дня народження **Тетяни Вікторівни БОДНАРЧУК**, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри німецької мови.
- 5 **55 років** від дня народження **Руслани Василівни КУЛЬБАНСЬКОЇ**, старшого викладача кафедри іноземних мов.
- 6 **70 років** від дня народження **Неоніли Дмитрівни МОЦИК**, кандидата педагогічних наук, доцента, завідувача кафедри математики та природознавства з методикою викладання.
- 6 **60 років** від дня народження **Ольги Борисівни СТОЛЯРЕНКО**, кандидата психологічних наук, доцента, доцента кафедри психології освіти.
- 8 **40 років** від дня народження **Вікторії Анатоліївни ВІШТАЧЕНКО**, кандидата мистецтвознавства, старшого викладача кафедри образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації творів мистецтва.
- 10 **20 років** тому рішенням вченої ради університету і відповідним наказом ректора було створено факультет іноземної філології, першим деканом якого став доктор філологічних наук, професор **КЕБА Олександр Володимирович**.
- 10 **110 років** від дня народження **Юрія Михайловича ТАРАСОВА** (1912–1995), доктора історичних наук, професора, професора кафедри історії СРСР і УРСР (нині – кафедра архівознавства, спеціальних історичних та правових дисциплін) (1969–1995).

- 10 **35 років** від дня народження **Тетяни Леонідівни ОПАЛЮК**, доктора педагогічних наук, доцента, професора та завідувача кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи.
- 15 **75 років** від дня народження **Віктора Олексійовича НЕЧАЄВА**, старшого викладача кафедри легкої атлетики з методикою викладання.
- 16 **45 років** від дня народження **Тетяни Валеріївни МІТРОУСОВОЇ**, кандидата філологічних наук, старшого викладача кафедри англійської мови.
- 20 **60 років** від дня народження **Леоніда Івановича ПТАШНІКА**, кандидата педагогічних наук, старший викладач кафедри фізики.
- 21 **75 років** від дня народження **Валерія Павловича МОЛЄВА**, кандидата медичних наук, доцента, доцента кафедри фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання.
- 21 **45 років** від дня народження **Оксани Михайлівни ТКАЧ**, кандидата педагогічних наук, старшого викладача кафедри логопедії та спеціальних методик.
- 23 **85 років** від дня народження **Едуарда Людвиговича ЛЕВИЦЬКОГО**, доцента кафедри спорту та спортивних ігор, завідувача кафедри спорту і спортивних ігор (1984–1995), заслуженого працівника фізкультури і спорту України, судді національної категорії.
- 23 **40 років** від дня народження **Юлії Петрівни ДАНЧУК**, кандидата психологічних наук, старшого викладача кафедри загальної та практичної психології.
- 23 **60 років** від дня народження **Людмили Іванівни ТИМОФІЙШИНОЇ**, методиста вищої категорії навчально-методичного відділу.
- 24 **40 років** від дня народження **Жанни Василівни МЕЛЬНИК**, кандидата психологічних наук, доцента кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи.
- 25 **60 років** від дня народження **Людмили Михайлівни РИМАР**, завідувача практикою відділу наукової роботи.
- 26 **100 років** від дня народження **Бориса Васильовича ХРИЧКОВА** (1922–1995), доктора філологічних наук, доцента, професора кафедри російської мови (1973–1983), виконував обов'язки декана філологічного факультету (1978–1983).
- 30 **40 років** від дня народження **Василя Володимировича КОБИЛЬНИКА**, кандидата політичних наук, доцента, проректора

з науково-педагогічної роботи, доцента кафедри політології та філософії.

Серпень

- 1 **40 років** від дня народження **Тетяни Олександрівни ДЖУРБІЙ**, кандидата філологічних наук, старшого викладача кафедри української літератури і компаративістики.
- 2 **70 років** від дня народження **Людмили Петрівни САВЧЕНКО**, провідного бібліографа наукової бібліотеки університету.
- 3 **65 років** від дня народження **Валентини Олександрівни КАЗИМІР**, кандидата філологічних наук, доцента кафедри німецької мови.
- 3 **40 років** від дня народження **Інни Яківної ПОПОВИЧ**, старшого лаборанта кафедри спеціальної та інклюзивної освіти.
- 5 **50 років** від дня народження **Руслани Миколаївни КОРНІЙ**, начальника секретної частини кафедри військової підготовки.
- 7 **55 років** від дня народження **Олексія Вікторовича ГАВРИЛОВА**, кандидата психологічних наук, доцента та завідувача кафедри логопедії та спеціальних методик.
- 8 **65 років** від дня народження **Ніни Миколаївни СОРИЧ**, кандидата фізико-математичних наук, доцента, доцента кафедри математики.
- 11 **45 років** від дня народження **Лесі Василівни ГРІХ**, провідного фахівця юридичного сектору.
- 12 **50 років** від дня народження **Інни Євгенівни КРУПІНОЇ**, провідного фахівця загального відділу.
- 14 **70 років** від дня народження **Василя Івановича МЕЛЬНИЦЬКОГО**, кандидата військових наук, доцента, старшого наукового співробітника науково-дослідної лабораторії застосування підрозділів інженерних військ.
- 15 **150 років** від дня народження **Степана Онисимовича СІРОПОЛКА** (1872–1959), керівника фундаментальної бібліотеки Кам'янець-Подільського державного українського університету (1919–1920).
- 16 **85 років** від дня народження **Жанни Григорівни ГУМЕНЮК**, старшого викладача кафедри німецької та латинської мови.
- 19 **85 років** від дня народження **Василя Андрійовича РАДІОНЕНКА**, старшого викладача кафедри історії народів Росії та спеціальних історичних дисциплін.

- 19 **50 років** від дня народження **Сергія Васильовича ОЛІЙНИКА**, кандидата історичних наук, доцента, доцента кафедри історії України.
- 21 **55 років** від дня народження **Людмили Іванівни ПОЧИНОК**, кандидата філологічних наук, доцента, доцента кафедри української літератури і компаративістики.
- 22 **40 років** від дня народження **Наталії Василівни МЕЛЕКЕСЦЕВОЇ**, кандидата філологічних наук, доцента кафедри теорії та методик початкової освіти.
- 23 **40 років** від дня народження **Світлани Анатоліївни МИХАЛЬСЬКОЇ**, доктора психологічних наук, доцента, в. о. завідувача та доцента кафедри спеціальної та інклюзивної освіти.
- 24 **40 років** від дня народження **Наталії Анатоліївни ГЛУШКОВЕЦЬКОЇ**, кандидата філологічних наук, старшого викладача кафедри іноземних мов.
- 24 **40 років** від дня народження **Марини Іванівни МИКУЛЯК**, викладача кафедри німецької мови
- 26 **50 років** від дня народження **Людмили Вікторівни КЛИМЧУК**, кандидата історичних наук, директора бібліотеки університету.
- 29 **65 років** від дня народження **Олександра Станіславовича УСЕВИЧА**, начальника штабу цивільної оборони, провідного документознавця кафедри військової підготовки.
- 30 **40 років** від дня народження **Анатолія Леонідовича ГЛУШКОВЕЦЬКОГО**, кандидата історичних наук, декана історичного факультету, доцента кафедри архівознавства, спеціальних історичних та правознавчих дисциплін.

Вересень

- 1 **40 років** від дня народження **Вадима Володимировича ГОНШОВСЬКОГО**, кандидата наук з фізичного виховання та спорту, доцента кафедри легкої атлетики з методикою викладання.
- 3 **60 років** від дня народження **Геннадія Петровича КОВАЛЬЧУКА**, кандидата педагогічних наук, старшого викладача кафедри педагогіки та управління навчальним закладом.
- 5 **75 років** від дня народження **Стефанії Едуардівни БАЖЕНОВОЇ**, доктора історичних наук, старшого наукового співробітника, професора та завідувача кафедри туризму та готельно-

ресторанної справи.

- 7 **60 років** від дня народження **Ростислава Борисовича ЧАПЛІНСЬКОГО**, кандидата медичних наук, доцента, доцента кафедри фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання.
- 8 **40 років** від дня народження **Ірини Анатоліївни НАСМІНЧУК**, кандидата філологічних наук, доцента, доцента кафедри журналістики.
- 11 **155 років** від дня народження **Михайла Михайловича ХВЕДОРІВА** (Федорова) (1867–1945), ординарного професора Кам'янець-Подільського державного українського університету (1919–1920), ректора інституту народної освіти (1921).
- 13 **90 років** від дня народження **Анатолія Сергійовича ХОПТЯРА** (1932–2003), кандидата педагогічних наук, доцента кафедри педагогіки (1976–2007), декана педагогічного факультету, проректора із заочного навчання (1981–1997).
- 14 **90 років** від дня народження **Казимира Омеляновича ДОБРОВОЛЬСЬКОГО** (1932–1990), викладача загальнотехнічних дисциплін фізико-математичного факультету (1956–1983).
- 14 **60 років** від дня народження **Юрія Володимировича СЕРБАЛЮКА**, кандидата історичних наук, доцента, доцента кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи.
- 15 **55 років** від дня народження **Тетяни Анатоліївни Гавловської**, викладача кафедри німецької мови.
- 17 **45 років** від дня народження **Тетяни Віталіївни СОВІК**, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри музичного мистецтва.
- 18 **75 років** від дня народження **Валерія Степановича СТЕПАНКОВА**, доктора історичних наук, професора, завідувача та професора кафедри всесвітньої історії, академіка УАІН. Заслуженого працівника народної освіти України, засновника наукової школи.
- 20 **80 років** від дня народження **Василя Олексійовича ГНАТЮКА**, помічника ректора, кандидата фізико-математичних наук, доцента, доцента кафедри математики.
- 20 **65 років** від дня народження **Валентини Олександрівни КАДЕНКО**, старшого викладача кафедри мовознавчих дисциплін.
- 22 **35 років** від дня народження **Тетяни Олександрівни ДОКУЧИНОЇ**, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента

кафедри спеціальної та інклюзивної освіти.

- 27 **50 років** від дня народження **Олени Павлівни МІЛЕВСЬКОЇ**, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри логопедії та спеціальних методик.
- 27 **40 років** від дня народження **Бориса Валерійовича МАТВІЙЧУКА**, асистента кафедри географії та методики її викладання.
- 29 **45 років** від дня народження **Сергія Антоновича СИДОРУКА**, кандидата історичних наук, доцента, доцента кафедри історії України.

Жовтень

- 6 **70 років** від дня народження **Анатолія Івановича ШИНКАРЮКА**, доктора психологічних наук, професора, завідувача кафедри загальної та практичної психології, проректора із заочного навчання та зв'язків з навчальними закладами.
- 13 **50 років** від дня народження **Оксани Василівни ГОРБАТЮК**, кандидат педагогічних наук, доцента, доцента кафедри педагогіки та управління навчальним закладом.
- 17 **60 років** від дня народження **Сергія Васильовича ТРУБЧАНІНОВА**, кандидата історичних наук, доцента, доцента кафедри історії України.
- 17 **55 років** від дня народження **Олександра Павловича СКАВРОНСЬКОГО**, кандидата наук з фізичного виховання та спорту, доцента, доцента кафедри теорії і методики фізичного виховання.
- 17 **45 років** від дня народження **Володимира Івановича АДАМОВСЬКОГО**, кандидата історичних наук, доцента, доцента кафедри архівознавства, спеціальних історичних та правознавчих дисциплін.
- 18 **70 років** від дня народження **Танасія Івановича КОЛОТИЛА** (1952–2009), кандидата філологічних наук, доцента кафедри української літератури (1982–2009), засновника і керівника науково-навчальної лабораторії етнології університету (1996–2009).
- 21 **70 років** від дня народження **Наталії Степанівни ПЕКАР**, бібліотекаря 2-ої категорії наукової бібліотеки університету.
- 22 **100 років** тому президія Укрголовпрофосу Наркомату освіти УРСР ухвалила перетворити Кам'янець-Подільський ІНО в

навчальний заклад соціального виховання з двома відділеннями (дошкільним і шкільним). Завданням інституту стала підготовка вихователів дошкільних установ, дитячих будинків та вчителів семирічних шкіл.

- 22 **40 років** від дня народження **Тімура Нігімітуллайовича ТАКІРОВА**, старшого викладача кафедри образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації творів мистецтва.
- 23 **55 років** від дня народження **Тамари Володимирівни СОЛОГУБ**, завідувача сектору читального залу бібліотеки педагогічного факультету.
- 25 **45 років** від дня народження **Олександра Львовича БАЖЕНОВА**, кандидата історичних наук, доцента, доцента кафедри архівознавства, спеціальних історичних та правознавчих дисциплін.
- 25 **40 років** від дня народження **Олени Михайлівни ПРЯДКО**, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри музичного мистецтва.
- 27 **40 років** від дня народження **Ольги Олександрівни ДОБРИНЧУК**, кандидата філологічних наук, доцента, доцента кафедри німецької мови.
- 27 **40 років** від дня народження **Ольги Миколаївни СИРОТИ**, концертмейстера кафедри музичного мистецтва.

Листопад

- 6 **135 років** від дня народження **Пилипа Васильовича КЛИМЕНКА** (1887–1955), професора, декана історико-філологічного факультету Кам'янець-Подільського державного українського університету (1919–1920), професора інституту народної освіти (1921–1923).
- 9 **75 років** від дня народження **Інни Михайлівни САЛТАНОВОЇ**, кандидата філологічних наук, доцента кафедри зарубіжної літератури та мовознавства.
- 9 **100 років** від дня народження **Василя Петровича СКРИПКА** (1922–2004), старшого викладача кафедри цивільної оборони (1978–2003), завідувача кафедри цивільної оборони (1978–1983).
- 11 **70 років** від дня народження **Тамари Миколаївни ОПРІ**, завідувача науково-бібліографічного відділу наукової бібліотеки університету.

- 20 **100 років** від дня народження **Михайла Якимовича БРИЦИНА** (1922–2012), доктора філологічних наук, професора, завідувача кафедри української та російської мов (1960–1969).
- 20 **75 років** від дня народження **Віктора Михайловича ШИМАНСЬКОГО**, старшого викладача кафедри фізичного виховання.
- 20 **55 років** від дня народження **Світлани Михайлівни КОСТЮК**, провідного фахівця навчального відділу.
- 21 **65 років** від дня народження **Михайла Михайловича НЕРОБИ**, викладача кафедри військової підготовки.
- 22 **35 років** від дня народження **Андрія Юрійовича ХОПТЯРА**, кандидата історичних наук, старшого викладача кафедри туризму та готельно-ресторанної справи.
- 27 **85 років** від дня народження **Володимира Федоровича ІВАНОВА**, доктора мистецтвознавства, професора, академіка Академії педагогіки і соціальних наук України, члена Національної спілки композиторів України.
- 30 **95 років** від дня народження **Онисима Михайловича ЖУКА**, кандидата економічних наук, доцента кафедри економічної теорії (1960–1999), декана загально технічного факультету (1969–1988).

Грудень

- 1 **55 років** від дня народження **Галини Петрівни ВАТАМАНЮК**, кандидата педагогічних наук, старшого викладача кафедри теорії та методик дошкільної освіти.
- 6 **35 років** від дня народження **Крістини Олександрівни БЕЛІНСЬКОЇ**, кандидата технічних наук, асистента кафедри туризму та готельно-ресторанної справи.
- 10 **100 років** від дня народження **Андрія Леонтійовича КАЗИМІРОВА** (1922–2010), кандидата філологічних наук, доцента кафедри іноземних мов (1960–2004).
- 17 **35 років** від дня народження **Андрія Сергійовича ЛІСОВСЬКОГО**, кандидата географічних наук, старшого викладача кафедри географії та методики її викладання.
- 19 **65 років** від дня народження **Миколи Володимировича КРЕЧКА**, викладача кафедри військової підготовки.
- 20 **85 років** від дня народження **Петра Єфремовича ТКАЧУКА** (1937–2007), кандидата філологічних наук, професора кафедри

- української мови (1964–2007), завідувача кафедри з 1985 р.
- 20 **50 років** від дня народження **Бориса Борисовича ШВЕЦЯ**, старшого лаборанта лабораторії соціально-педагогічної освіти.
- 21 **100 років** від дня народження **Миколи Кириловича АНІСІМОВА** (1922 – після 1983), викладача цивільної оборони (1963–1983).
- 24 **110 років** від дня народження **Петра Флоровича ЛАПТІНА** (1912–1986), кандидата історичних наук, професора, завідувача кафедри всесвітньої історії (1952–1956). Роки роботи в університеті (1951–1986).
- 25 **70 років** від дня народження **Миколи Борисовича ПЕТРОВА** (1952–2008), кандидата історичних наук, професора кафедри історії України (1977–2008), завідувача цієї ж кафедри (1990–2008).

02 січня

135 років від дня народження

Миколи Андрійовича ЧАЙКОВСЬКОГО (1887–1970),
приват-доцента Кам'янець-Подільського державного українського
університету (1919–1920)

Народився 02 січня 1887 року в містечку Бережани (Галичина) в сім'ї адвоката і письменника. Навчався у місцевих школі, гімназії. Після завершення середньої освіти вступив до Німецької вищої технічної школи у Празі, а згодом перейшов до Празького німецького університету. Провчившись в університеті всього один рік, М. Чайковський переходить до Віденського університету, завершував свою освіту у Львівському університеті. Працював вчителем математики Тернопільської української гімназії. Спроби своїх сил в науці привели Миколу Андрійовича до Празького, а відтак Віденського університетів. 18 липня 1911 року у Відні захистив дисертацію і отримав ступінь доктора філософії.

01 вересня 1913 р. приступив до учительської праці у Львівській українській гімназії, а з 01 лютого 1917 року перейшов до Рава-Руської реальної школи. В листопаді-грудні, за розпорядженням ЗОУНР, працював комісаром Рава-Руського повіту. Під час світової війни учителював у Фрайштадті у школі для полонених українців російської армії.

Влітку 1918 року М. А. Чайковський дізнався про заснування Кам'янець-Подільського державного українського університету і подав необхідні документи до Міністерства освіти і мистецтва Української держави з метою обійняти у зазначеному навчальному закладі викладацьку посаду. 09 лютого 1919 р. він був призначений директором дворічних учительських курсів при Кам'янець-Подільському державному українському університеті.

М. А. Чайковський, молодий науковець з Галичини, зробив певний вклад у становлення і діяльність другого національного університету, працюючи зі студентами і курсистами, він допомагав їм оволодівати знаннями і вміннями, необхідними для роботи у середній і початковій школах. Микола Андрійович запам'ятався колегам, студентам, працівникам закладу як людина високої інтелігентської культури, наділена цінними моральними якостями, науковістю, бажанням якнайкраще прислужитися українському національному відродженню тих часів.

Олександр Завальнюк

12 лютого

170 років від дня народження

Петра Миколайовича БУЧИНСЬКОГО (1852–1927),
професора, декана фізико-математичного факультету Кам'янець-
Подільського державного українського університету (1918–1920),
ректора Кам'янець-Подільського інституту народної освіти (1922–1923)

Народився 12 лютого 1852 року в с. Довжок Кам'янецького повіту Подільської губернії у бідній селянській родині. 1862 року став учнем Хотинського повітового училища в Бессарабії, після закінчення якого вступив до напівкласичної Кам'янець-Подільської чоловічої гімназії. 1871 року його зарахували студентом 1 курсу медичного факультету св. Володимира, згодом перевівся на фізико-математичний факультет того ж закладу. 1875 року переїхав з Києва до Одеси, де завершив вищу освіту в місцевому Новоросійському університеті. Після отримання диплома 1 ступеня Петро Миколайович 1879 року став професорським стипендіатом по кафедрі зоології, готувався до викладацької роботи у вищій школі.

З 1881 р. працював консерватором зоологічного музею, що функціонував у складі Новоросійського університету. 1889 року витримав магістерський іспит. 1890 року був обраний на посаду приват-доцента кафедри анатомії людини. Наступного року в Московському університеті здобув вчений ступінь магістра зоології. 1894 року у Варшавському університеті захистив докторську дисертацію.

19 березня 1918 р. Петро Миколайович взяв участь у засіданні Кам'янець-Подільської міської думи, на якому розглядалося питання про відкриття Кам'янець-Подільського університету, а в жовтні він був призначений професором кафедри зоології, а також деканом фізико-математичного факультету. Авторитет декана факультету був незаперечним. Йому, як визнаному вченому, вмілому організатору науки професорсько-викладацький колектив університету доручив очолити Секцію точних наук Наукового товариства. 14 серпня 1919 р. йому присвоєно звання заслуженого професора. Виявом великого довір'я і визнання ділових та моральних якостей стало призначення П. М. Бучинського виконуючим обов'язки ректора університету на час роботи І. І. Огієнка Міністром народної освіти. Оскільки вчений не належав до політичних структур у минулому, йому нічого було інкримінувати при більшовиках. То ж, на відміну від своїх колег, які боялись репресій, назавжди покинули батьківщину і емігрували за Збруч, Петро Миколайович залишився на місці. За ним залишилося деканське крісло, а коли замість університету появилася Академія теоретичних наук, він посів посаду директора Інституту фізико-

математичних наук. З жовтня 1922 по жовтень 1923 р. йому було доручено очолювати інститут народної освіти.

Петро Миколайович Бучинський, український науковий інтелігент польського походження вписав своє ім'я в історію Кам'янець-Подільського державного українського університету. В цей заклад він, вже немолода людина, вкладав свій талант професора і організатора, дбав про його постійний розвій, тим самим працював на українське національне відродження.

Помер Петро Миколайович 1927 року, похований у саду своєї садиби.

Олександр Завальнюк

09 березня

130 років від дня народження

Нестора Теодоровича ГАМОРАКА (1892–1937),
приват-доцента Кам'янець-Подільського державного українського
університету (1919–1921)

Народився 09 березня 1892 р. в с. Стрільче Городенківського повіту Східної Галичини, що належала до Австро-Угорщини, в родині потомственного священника. Після смерті батька мати з дітьми опинилася в Коломиї. Нестор навчався в місцевій народній школі. Після її закінчення став учнем Коломийської української класичної гімназії, під час навчання в якій захопився природознавством.

1910 року вступив на філософський факультет Віденського університету. У грудні 1915 р. захистив докторську роботу, отримав ступінь доктора біології, оформив своє членство в Німецькому ботанічному товаристві. З січня по липень 1916 р. працював учителем біології в українській гімназії Відня. Потім переїхав до Кірхберга (Нижня Австрія), де завідував курсами, що діяли при місцевій початковій гімназії.

У листопаді 1916 р. Нестора Теодоровича мобілізували до австро-угорської армії, яка брала участь у бойових діях на російському фронті. На війні був до її завершення та розпаду Австро-Угорської імперії. Повернувшись до мирного життя, став свідком революційних подій у Східній Галичині. У січні 1919 р. у чині четаря (лейтенанта) Галицької армії його призначають до Пресового бюро Державного Секретаріату ЗУНР на посаду завідувача радіостанцією.

16 липня 1919 р. Н. Т. Гаморак прибув разом із Начальною Командою та іншими структурними підрозділами ГА до Кам'янця-Подільського, який на той час був державним центром Української

Народної Республіки. Наступного дня він побував у місцевому університеті, поспілкувавшись з ректором І. І. Огієнком, зрозумів свою потрібність навчальному закладу. Рішенням Ради професорів 30 липня Нестора Теодоровича було затверджено на посаду приват-доцента по кафедрі фізіології рослин. Розробив і читав лекційний курс з анатомії рослин. 1920 року побачили світ два його підручники: «Анатомія рослин» і «Короткий курс морфології цвітових рослин». У відділі рідкісної книги Кам'янець-Подільського державного університету, спадкоємця закладу що функціонував у 1918–1921 рр., зберігається конспект лекцій «Анатомія рослин» Н. Т. Гаморака.

У серпні 1921 року Нестора Теодоровича було перезатверджено на посаді приват-доцента, працював проректором з наукової частини, після став професором. З жовтня 1925 по лютий 1926 рр. мав наукове відрядження до Берліна, де стажувався в Інституті фізіології рослин. Повернувшись, керував секцією прикладної ботаніки науково-дослідної кафедри, що функціонувала при Кам'янець-Подільському інституті народної освіти до 1930 року.

У жовтні 1927 р. мав наукове відрядження до інституту прикладної ботаніки АН СРСР, що діяв у Ленінграді.

29 грудня 1932 р. був заарештований, а 01 жовтня наступного року засуджений у Харкові за контрреволюційну діяльність на 5 років. 29 серпня 1937 р. його не стало.

Олександр Завальнюк

12 березня

115 років від дня народження

Леоніда Антоновича КОВАЛЕНКА (1907–1985),
доктора історичних наук, професора, завідувача кафедрою загальної історії Кам'янець-Подільського державного педагогічного інституту (1961–1984)

Народився 12 березня 1907 р. в с. Ступична Черкаської області в учительській родині. Дуже рано залишився без батьків, приходилось багато працювати й навчатись одночасно. Після закінчення 1930 року робітфаку у м. Біла Церква навчався в Київському державному університеті, де здобув 1936 року кваліфікацію викладача історії. Через матеріальну скруту навчання поєднував з працею вчителя історії в школах і технікумах Києва і навіть викладача Черкаського педагогічного інституту.

Навчання в аспірантурі перервала війна. Фронтовими дорогами пройшов майже тисячу днів. У березні 1944 р. був важко поранений. Після тривалого лікування відновив навчання в аспірантурі, через рік наполегливої праці захистив кандидатську дисертацію на тему «Французька буржуазна революція кінця XVIII ст. і Україна», отримав ступінь кандидата історичних наук.

Став старшим науковим співробітником Інституту історії АН УРСР, одночасно – викладачем історії Київського педінституту. 1947 року переїхав на роботу до Житомирського педагогічного інституту ім. І. Франка, де очолив кафедру загальної історії, 1950 року здобув вчене звання доцента. Після закриття 1956 року в Житомирі історичного факультету переїхав до Ужгорода, працював доцентом кафедри загальної історії Ужгородського державного університету.

У жовтні 1961 р. Леонід Антонович переїхав до Кам'янець-Подільського державного педінституту. Працював доцентом, з 1962 по 1984 р. – завідувачем кафедри загальної історії. Як викладач всесвітньої історії, керівник кафедри, член вченої ради інституту, відзначався світлим розумом, високою ерудицією та інтелігентністю, великою працелюбністю, невичерпною енергією, безкорисливістю та любов'ю до людей. Був дружнім порадиником, умілим наставником молодих викладачів і студентів, умів безпомилково виявляти талановитих викладачів, учителів і обдарованих студентів. Ціла плеяда викладачів історичного факультету завдячують йому своїм професійним і науковим становленням і ростом.

Кам'янець-Подільський період діяльності Коваленка Л. А. був найбільш плідним з точки зору науково-дослідної роботи, підготовки науково-педагогічних і учительських кадрів, виведення очолюваної ним кафедри загальної історії в число кращих в Україні. 1965 року успішно захистив докторську дисертацію, 1966 – отримав вчене звання професора.

Творчий доробок професора Л. А. Коваленка склав понад 100 наукових і навчально-методичних праць. Пріоритетним напрямком його наукових досліджень, були проблеми історіографії України XIX ст. та історичне краєзнавство Волині та Поділля.

З ім'ям професора Л. А. Коваленка пов'язані також заснування 1968 року і діяльність відомої в Україні та за її межами наукової школи, в якій пройшли підготовку і загартування низка вчених істориків. Результатом майже 30-літнього функціонування наукової школи професора Л. А. Коваленка став захист 5 докторських і близько 50 кандидатських дисертацій, підготовка понад 600 різноманітних наукових і навчально-методичних праць.

Анатолій Філінюк

16 березня

105 років від дня народження

Віктора Івановича ТИЩЕНКА (1917–1987),

доктора філологічних наук, професора кафедри російської та зарубіжної літератури (1947–1987), декана історико-філологічного факультету (1962–1967), проректора з навчальної і наукової роботи (1967–1974), завідувач кафедрою російської і зарубіжної літератури (1974–1987) Кам'янець-Подільського державного педагогічного інституту

Народився 16 березня 1917 року у родовому маєтку Хмелевик на Переяславщині. 1936 року закінчив середню школу в Чернігові і поступив на літературний факультет Ніжинського педагогічного інституту ім. М. В. Гоголя.

1940 року з відзнакою закінчив інститут, працював старшим лаборантом, завідувачим музею. Вступив до аспірантури, навчання в якій було перерване війною.

У роки Великої Вітчизняної війни, коли Ніжин був окупований німецько-фашистськими загарбниками (з 1941 року до 1943 року), Віктор Іванович – активний член підпільної організації, зв'язаної з партизанським загonom «За Батьківщину». Розповсюджував зведення Радінформбюро, листівки, допомагав переправляти людей до партизанського загону, збирав дані про дислокацію ворожих військ.

Після звільнення Ніжина Віктор Іванович протягом чотирьох років працював викладачем, старшим викладачем Ніжинського педагогічного інституту. Восени 1947 року з сім'єю переїхав до Кам'янця-Подільського і понад 40 років, до останніх днів свого життя (до 23 грудня 1987 року), працював в Кам'янець-Подільському педагогічному інституті.

1951 року захистив кандидатську дисертацію на тему «Образ Івана Грозного в російській усній народній творчості», 1960 року отримав звання доцента кафедри російської мови і літератури. У січні 1962 року обраний деканом історико-філологічного факультету, з 1967 по 1975 рр. – проректор по навчальній і науковій роботі, з 1974 року – зав. кафедрою російської та зарубіжної літератури. Віктор Іванович зробив великий внесок у справу підготовки вчительських кадрів. На високому науковому і методичному рівні читав лекції з курсів вступу до літературознавства, фольклору, давньої російської літератури XVIII ст. Розробляв цікаві спецкурси, керував написанням дипломних і курсових робіт, педагогічною практикою.

Велика заслуга Тищенко В. І. у розвитку вітчизняної літературознавчої науки, зокрема фольклору. Його перу належить понад 90 опублікованих наукових праць. Особливо наполегливо, послідовно і

цілеспрямовано досліджував він життя й діяльність Устима Кармалюка, що стало основою для написання докторської дисертації «Українська літературна Кармалюкіана», яку він успішно захистив 1976 року. 1979 року йому присвоєно вчене звання професора.

Віктор Іванович був помітним громадським діячем: очолював міське літературне об'єднання, опорний пункт видавництва «Радянська школа», керував шкільним науковим товариством, виступав з лекціями перед вчителями, діячами культури області, міста, району.

Батьківщина високо оцінила заслуги Тищенка В. І. Він удостоєний урядових нагород: за участь у антифашистському молодіжному підпіллі – медаллю «За бойові заслуги», «Двадцять років Перемоги у Великій Вітчизняній війні»; медаллю «За доблесну працю», медаллю А. С. Макаренка, значками «Відмінник вищої школи», «Відмінник народної освіти УРСР», Грамотами Міністерства освіти.

Людина щирої душі, Віктор Іванович був добрим порадиником, вимогливим наставником, користувався повагою колег. Характерною його рисою було розвинуте почуття гумору – дотепні жарти завжди прикрашали його вишукану літературну мову. Віктор Іванович Тищенко помер від невиліковної хвороби. Його талант вченого і педагога був ще у повному розквіті. Пам'ять про нього живе у серцях його колег і учнів.

Ольга Рокаш

18 квітня

115 років від дня народження

Павла Андрійовича ЦИКРИ (1907–1991),

викладача історії (1947–1969),

декана історичного факультету Кам'янець-Подільського державного педагогічного інституту (1947–1952)

Народився Павло Андрійович 18 квітня 1907 року у Смотричі (нині селище Дунаєвецького району). Тут навчався, розпочав трудовий шлях, громадську діяльність, виконував технічну роботу в Смотрицькому районному нарсуді, був членом бюро райкому комсомолу. За комсомольською путівкою у 1928–1931 рр. навчався в Кам'янець-Подільському інституті соціального виховання, отримав диплом викладача суспільствознавства.

Педагогічну працю розпочав з посади піонервожатого, яку суміщав з навчанням у вузі. 1931 року працював у залізничній школі ст. Козятин. 1932-го повернувся до Кам'янця-Подільського інструктором-викладачем історії ВКП(б) партійної школи. Протягом 1934–1937 рр. очолював семирічку в Головлях Славутського району. Підвищував освіту

в Одеському педінституті. За направленням читав історію в Дніпродзержинській середній школі № 17. 1939 року повернувся у відновлений Кам'янець-Подільський учительський інститут викладачем історії середніх віків і працював до 02 липня 1941 року – часу звільнення майже всього персоналу у зв'язку з військовими діями. Деякий час в евакуації очолював семирічку на Ворошиловградщині.

Звідси почалася фронтова дорога. На початку 1942 року закінчив окружні інтендантські курси в м. Ярославлі, став помічником командира батальйону по постачанню. Служив у саперних військах, дійшов до Берліна. Військову службу закінчив 1947 року у званні старшого лейтенанта, відзначений орденами Червоної Зірки, Вітчизняної війни, медалями.

01 липня 1947 року був призначений викладачем історії середніх віків Кам'янець-Подільського учительського інституту і вже не покидав його стін аж до 80-х років. Очолював мовно-літературний факультет, був деканом історичного факультету. За науково-викладацьку працю, організаторську й методичну роботу відзначений Грамотою Міністерства освіти УРСР, подяками й грамотами ректора. Брав активну участь у громадському житті вузу, міста, був членом партбюро інституту, головою місцевому, активним лектором, пропагандистом історичних знань.

1969 року з огляду на стан здоров'я перейшов на пенсію. Але зв'язку з факультетом не поривав – читав спецкурси, вів курсові роботи, педпрактику. 3 липня 1991 року покинув земне життя, залишивши помітний слід в історії вузу, у пам'яті колег та вдячних учнів.

Віктор Прокопчук

05 травня

140 років від дня народження

Леоніда Тимофійовича БІЛЕЦЬКОГО (1882–1955),
приват-доцента Кам'янець-Подільського державного українського
університету (1918–1920)

Народився 05 травня 1882 р. в с. Литвинівці Липовецького повіту Київської губернії в селянській родині. Навчався спочатку у початковій двокласній народній школі в с. Краснопілці Уманського повіту. Після її закінчення вступив до Петербурзької середньої механіко-технічної школи. 1907 року успішно склав іспити на атестат зрілості за курс Другої Київської класичної гімназії і вступив на фізико-математичний факультет університету св. Володимира, 1908 року перевівся на історико-філологічний факультет того ж навчального закладу.

1913 року Л. Т. Білецький блискуче, з дипломом I ступеня, завершив навчання в університеті. Як золотий медаліст, він отримав рекомендацію і був залишений при закладі професорським стипендіатом по кафедрі російської мови і літератури для підготовки до викладацької роботи і отримання вченого звання. Навесні 1918 року успішно склав магістерські іспити, які давали йому право провадити викладацьку роботу у вищій школі на посаді приват-доцента.

Саме в той час приділялася значна увага підготовчим заходам із відкриття державного українського університету у Кам'янці-Подільському. Велася велика робота по підборі здібних молодих науковців, які володіли українською літературною мовою. Восени 1918 р. Леонід Тимофійович зайняв посаду приват-доцента по кафедрі української літератури. В осінньому півріччі 1918–1919 навчального року приват-доценту Л. Т. Білецькому було доручено викладати курс історії української літератури для всіх студентів, згодом він працював лише на історико-філологічному факультеті, де викладав історію стародавньої української літератури, методологію історії літератури, українську народну поезію. У 1919–1920 рр. серед студентів був досить популярним просемінар з історії української літератури, яким керував Леонід Тимофійович. Незадовго до початку другого навчального року Рада професорів університету обрала Л. Т. Білецького деканом історико-філологічного факультету, весною 1920 р. він виконував функції проректора університету.

Невтомна праця на вказаних посадах забирала дуже багато часу. І все ж, вона не могла відірвати Леоніда Тимофійовича від наукових досліджень. Одним з перших він став дійсним членом Наукового товариства, яке зорганізувалося при університеті наприкінці 1919 року. Виступав з науковими доповідями, в міру можливості здійснював наукові публікації. Навесні 1920 р. спільно з О. Дорошкевичем випустив «Хрестоматію з української літератури», самостійно – брошуру «Народність чи націоналізм в творах Шевченка», опублікував курс лекцій з народної поезії, який добре прислужився студентам-філологам.

Крім роботи в держуніверситеті Л. Т. Білецький частково працював в Кам'янець-Подільському народному університеті, проводив також педагогічну роботу в Кам'янець-Подільській державній українській гімназії для дорослих, що функціонувала при держуніверситеті з листопада 1918 р. і готувала резерв для майбутніх українських студентів.

16 листопада 1920 р. стало останнім днем перебування Леоніда Тимофійовича на батьківщині. Його спіткала емігрантська доля, як і багатьох інших викладачів.

Кам'янецький період біографії Л. Т. Білецького сповнений великою корисною працею в царині підготовки молоді української інтелігенції. Тут він відбувся як вувівський педагог, керівник історико-філологічного

факультету, друга після ректора особа в адміністративному управлінні університету. Був здібним редактором україномовної патріотичної преси, його політична діяльність сприяла збільшенню кола прихильників української ідеї, її захисників. Частина наукових наробок, зроблених в університеті, стала в пригоді під час викладацької праці за кордоном, підготовки до друку його відомої в літературознавчому світі «Історії української літератури – Т. 1 : Народна поезія».

Олександр Завальнюк

13 травня

115 років від дня народження

Євгена Феоктистовича ЄЛІНЕЦЬКОГО (1907–1979),

кандидата педагогічних наук,
доцента кафедри педагогіки і психології Кам'янець-Подільського
державного педагогічного інституту (1948–1973)

Народився 13 травня 1907 року в с. Чернявка Черкаського району Київської області в учительській сім'ї. Після закінчення Киселівської семирічки упродовж 1923–1925 рр. навчався в Златопольській сільськогосподарській профшколі. Закінчив три курси Київського сільськогосподарського інституту. На четвертому курсі навчання довелося залишити, так як помер батько.

Розпочався трудовий шлях, який був пов'язаний з педагогічною роботою. Впродовж 1929–1937 рр. він – викладач сільськогосподарських технікумів Кагарлицького і Бабанського районів на Київщині. 1937–1940 рр. – очолював Васильківську середню школу для дорослих. Без відриву від виробництва закінчив фізико-математичний факультет Київського учительського інституту. 1941 року викладав фізику, математику і електротехніку у Васильківській військовій авіаційній школі, яка з початком війни евакуювалася до м. Міасса Челябінської області, куди переїхав і він. 1942–1943 рр. перебував в армії. Навчався у Свердловському і Камишловському військових піхотних училищах. Після визнання його медичною комісією непридатним до військової служби, був призначений старшим викладачем математики Камишловського військового піхотного училища. 1944–1945 рр. – викладач хімії і військовий керівник середньої залізничної школи № 17 на Київщині. Протягом одного 1945 року заочно закінчив біологічний факультет Київського педінституту. 1945–1948 рр. навчався в аспірантурі науково-дослідного інституту психології (м. Київ).

У вересні 1948 р. Міністерство освіти УРСР направило Є. Ф. Єлінецького на роботу до Кам'янець-Подільського педагогічного

інституту. Працював асистентом кафедри педагогіки і психології, через два роки його обрали старшим викладачем. 1952 року, захистивши кандидатську дисертацію, обійняв посаду доцента. З середини 50-х років почав працювати над докторською дисертацією «Основи психології вгадування», яку завершив 1962 року. Був докторантом науково-дослідного інституту психології АН УРСР. 25 років віддав Кам'янець-Подільському державному педінституту. Тут він сформувався як висококваліфікований працівник вищої школи, який самовіддано і сумлінно працював на ниві освіти і науки.

Євген Феоктистович відзначався глибоким розумом, різнобічністю знань, широкою ерудицією, великою працездатністю, інтелігентністю, почуттям людської гідності. Був членом «Всесоюзного товариства психологів», виступав з доповідями і лекціями перед вчителями міста і області, виконував обов'язки секретаря вченої ради інституту.

Анатолій Гаврищук

05 липня

100 років від дня народження

Семена Єфремовича ВАЙНТРУБА (1922–2001),

кандидата філологічних наук,

доцента кафедри російської мови (1951–1983)

Семен Єфремович Вайнтруб – доцент кафедри російської мови, кандидат філологічних наук, неординарна, непересічна особистість, ерудит, естет, захоплюючий оповідач, оратор, імпровізатор – працював у вузі в 1951–1983 рр. Народився 05 липня 1922 р. у Вінниці в сім'ї службовця. З шкільних років захоплювався літературою, філософією, вивчав праці Канта, Гегеля, Спінози, писав вірші. Неодноразово обирався комсоргом школи. Був переможцем чемпіонату України серед юнаків з шашок.

1940 року вступив на філологічний факультет Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка. Влітку 1941 р. евакуювався до Сталінграда, де продовжив навчання у місцевому педагогічному інституті. У квітні 1943 р. був мобілізований, і направлений на навчання до 2-го Туркестанського кулеметного училища. Після демобілізації у квітні 1945 р. відновив навчання в Київському державному університеті, який закінчив з відзнакою 1948 року.

Дипломну роботу «Лірика Тютчева» високо оцінив академік О. І. Білецький. Цього ж року став аспірантом кафедри російської мови університету. Одночасно проводив заняття з російської мови зі студентами філологічного, економічного факультетів, факультету

міжнародних відносин. Свою наукову діяльність пов'язав з творчістю О. С. Пушкіна. Виступав на Всесоюзних наукових конференціях, присвячених великому поетові. Ім'я С. Є. Вайтнруба-пушкініста занесено до Всесоюзної пушкінської енциклопедії, опублікованої до 200-річчя від дня народження поета.

У жовтні 1951 р. обраний на посаду старшого викладача кафедри російської мови Кам'янець-Подільського педагогічного інституту, очолив кафедру. Вів курси сучасної російської мови, історії російської літератури, спецкурси та спецсемінари. Керував міжвузівським семінаром професорсько-викладацького складу навчальних закладів міста, випуском багатотиражної газети «Радянський студент», виступав з лекціями перед учителями та населенням міста й області. 1967 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Літературознавча та мовознавча термінологія у творах О. С. Пушкіна», через два роки зайняв посаду доцента.

У його науковому доробку безліч статей, 8 наукових праць, присвячених творчості О. С. Пушкіна.

Творчій праці талановитого вченого та викладача завадив стан здоров'я, 1983 р. Семен Єфремович вийшов на пенсію. 2001 року його не стало. Але в пам'яті колег, студентів, до яких відноситься й автор цих рядків, залишилася тепла згадка про нього.

Віктор Прокопчук

10 липня

110 років від дня народження

Юрія Михайловича ТАРАСОВА (1912–1995),

доктора історичних наук, професора кафедри історії СРСР і УРСР (нині кафедра архівознавства, спеціальних історичних та правових дисциплін)

Кам'янець-Подільського

державного педагогічного інституту (1969–1995)

Народився 10 липня 1912 р. у м. Липецьку в інтелігентній сім'ї. Середню освіту здобув у Липецьку, а згодом – навчався на робітфаці у м. Ленінграді, працював кондуктором на залізниці. 1931 року Юрій Михайлович вступив до Державного Інституту історії, філософії, літератури і лінгвістики, що функціонував на історичному факультеті Ленінградського державного університету. 1936 року йому було присвоєно кваліфікацію наукового працівника II розряду з історії народів СРСР і викладача вузу. У цьому ж році Юрія Михайловича направили на роботу до Туркменії, де він працював в. о. доцента

кафедри історії СРСР, а потім завідувачем цієї ж кафедри у педагогічному інституті в м. Ашхабаді.

У жовтні 1940 року Тарасова було призвано на дійсну службу до Червоної Армії. У 1941 р. з перших днів війни він перебував у лавах діючої армії. Відступав з боями від південно-західних кордонів СРСР, а у м. Миколаєві був залишений радянським командуванням для організації підпільної роботи, в складі підпільної групи боровся з німецьким окупаційним режимом.

1944 року Юрій Михайлович повертається до м. Ашхабада і продовжує перервану війною роботу як завідувач кафедри історії СРСР в педінституті. Упродовж 1947–1995 рр. Ю. М. Тарасов працював: на кафедрі історії Брестського державного учительського інституту в Білорусії, на кафедрі історії СРСР Шадринського державного педінституту, в Інституті історії, мови і літератури АН Туркменської РСР, на кафедрі історії СРСР Челябінського державного педагогічного інституту, на кафедрі історії СРСР Калінінградського державного університету, на кафедрі історії СРСР Кишинівського державного університету. З 1969 р. і до останніх днів свого життя – на кафедрі історії СРСР і УРСР Кам'янець-Подільського державного педагогічного інституту.

В період роботи в нашому навчальному закладі підготував текст докторської дисертації, яку захистив 1981 року. На основі рукопису дисертації опублікував монографію, в якій виклав своє, цілком оригінальне, бачення проблеми щодо історії селянської колонізації Південного Уралу. Науковий доробок професора Ю. М. Тарасова складає понад 100 наукових праць. Викладав курс історії народів Росії періоду феодалізму, історіографію і джерелознавство історії народів Росії. Високий професійний рівень лекцій та практично-семінарських занять професора сприяли вихованню висококваліфікованих істориків, які навчалися творчо мислити і критично сприймати історичні події та явища, що відбувалися в суспільстві.

Юрій Михайлович був прекрасним вченим, викладачем. Студенти та викладачі історичного факультету, громадськість університету пам'ятають творчу наукову і викладацьку діяльність професора Юрія Михайловича. Його праці використовуються в навчально-виховному процесі, а численні учні продовжують справу вчителя-науковця, вихователя.

Сергій Копилов

15 серпня

150 років від дня народження

Степана Онисимовича Сірополка (1872–1959),
керівника фундаментальної бібліотеки Кам'янець-Подільського
державного українського університету (1919–1920)

Народився 15 серпня 1872 р. в с. Обичеві на Полтавщині в родині дрібного поштового урядовця. Середню освіту здобув у Прилуцькій гімназії. Навчався на юридичному факультеті Московського університету, після завершення вищої освіти викладав у Московському народному університеті, завідував відділом народної освіти Тульської, а потім Московської губернських земських управ. Редагував педагогічні журнали «Народное образование» та «Педагогический листок».

З початком діяльності Української Центральної Ради повернувся в Україну, став радником Генерального Секретарства народної освіти.

З приходом до влади Директорії, відновлення Української Народної Республіки С. О. Сірополко повернувся до шкільного будівництва. У січні 1919 р. взяв участь у роботі II з'їзду Всеукраїнської учительської спілки. Був гарячим прихильником вивчення української мови у всіх школах.

1919 року С. О. Сірополко очолив фундаментальну бібліотеку Кам'янець-Подільського державного українського університету. За його ініціативи ректор збільшив втричі чисельність персоналу: якщо 01 січня 1919 р. в бібліотеці працювало 6 осіб, то на початок 1920-го – бібліотекар, 3 його помічники та 14 урядовців. Питання каталогізації розглядала Рада професорів й доручила окремим викладачам, працівникам розташованих у приміщенні університету урядових установ надати допомогу колективу бібліотеки у вирішенні цього непростого питання.

Велику увагу С. О. Сірополко та його помічники приділяли організації управління бібліотечними процесами та вдосконаленню обслуговування читачів. Степан Онисимович заснував і очолив Бібліотечну раду в складі бібліотекаря, його помічників, секретаря та представника від рядових бібліотекарів. Вона збиралася щотижня, обговорювала поточні справи, приймала рішення, які і втілювала в життя.

Кожен крок з організації бібліотечної роботи – комплектування, наукової обробки літератури, її каталогізації тощо – вимагав звернення до теоретичних джерел, існуючої практики, посилення теоретико-методичного арсеналу. С. О. Сірополко особисто показував приклад наукових досліджень у царині бібліотекознавства, видав у Кам'янці-Подільському посібник «Народні бібліотеки: організація та техніка бібліотечного діла» (1919). Він згуртував плеяду бібліотекознавців –

Л. Биковський, М. Ясинський та ін, які згодом стали видатними бібліографознавцями світового масштабу.

У травні 1920 р. Степана Онисимовича запросили до роботи в Міністерстві народної освіти УНР і він покинув університет, залишивши яскравий слід у його історії.

Віктор Прокопчук

11 вересня

155 років від дня народження

Михайла Михайловича ХВЕДОРІВА (ФЕДОРОВА) (1867–1945),
ординарного професора Кам'янець-Подільського державного
українського університету (1919–1920),
ректора інституту народної освіти (1921)

Народився 11 вересня 1867 року в Єкатеринодарі. 1895 року закінчив Петербурзький гірничий інститут. Працював інженером на шахтах Донбасу. 1903–1905 рр. навчався у вищій школі електрики (Париж). Після захисту магістерської дисертації став професором гірничого інституту в Петербурзі. Згодом перейшов на роботу до Катеринослава, де в якості професора викладав механіку студентам місцевого вищого гірничого училища (згодом – інституту).

Коли 17 серпня 1918 р. Гетьман України П. П. Скоропадський затвердив «Закон про заснування Кам'янець-Подільського державного українського університету» постало гостре питання про формування професорської корпорації. Наказом Міністерства освіти з 01 січня 1919 р. М. М. Хведорів був призначений на посаду ординарного професора кафедри математики університету. Двічі йому довелося бути керівником навчального закладу.

На початку серпня 1920 р. Державна комісія в справах вищої освіти УРСР прийняла постанову, за якою Михайло Михайлович посів місце голови наукової ради. 10 квітня 1921 р. його було обрано ректором інституту народної освіти (квітень-серпень 1921 р.). З липня 1919 р. він входив до складу Подільської організації Українського Червоного Хреста. Був постійним членом Товариства допомоги незаможним студентам. Як катеринославець-патріот, взяв на себе обов'язки члена президії Правобережної філії Катеринославського видавничого товариства, що працювала у Кам'янці і плідно займалася українським книгодруком.

Працюючи в Кам'янець-Подільському державному університеті, М. М. Хведорів доклав значних зусиль для організації праці навчального закладу, підготовки кадрів молодій українській інтелігенції. Його

стараннями робилися підготовчі заходи для збільшення кількості факультетів і спеціальностей, які мали на меті значно розширити коло високоосвідчених фахівців для різних галузей економіки. Тому він не приєднався до групи професорів, які емігрували за кордон, а залишився на батьківщині, де зміг уникнути репресій і вирости до академіка АН УРСР.

Олександр Завальнюк

13 вересня

90 років від дня народження

Анатолія Сергійовича ХОПТЯРА (1932–2003),

кандидата педагогічних наук, доцента кафедри педагогіки,
декана педагогічного факультету,
проректора по заочному навчанню Кам'янець-Подільського
педагогічного інституту (1967–2003)

Народився 13 вересня 1932 р. у смт Деражня. Закінчивши у 1951 році середню школу, А. Хоптяр вступає до Кам'янець-Подільського педагогічного училища, яке з відзнакою закінчив 1955 р. Цього ж року вступає на історико-філологічний факультет Кам'янець-Подільського педінституту, після закінчення якого працював учителем історії Гуменецької середньої школи Кам'янець-Подільського району, в середній школі № 8 м. Кам'янця-Подільського. У вересні 1967 р. став асистентом кафедри педагогіки і психології. 1972–1973 рр. А. С. Хоптяр перебував у річній аспірантурі при науково-дослідному інституті загальних проблем виховання Академії педагогічних наук СРСР. За цей час завершив підготовку дисертації й успішно захистив її 12 квітня 1973 р., здобувши вчений ступінь кандидата педагогічних наук.

У березні 1973 р. обраний на посаду старшого викладача кафедри педагогіки і психології, у грудні 1974 р. – в. о. доцента. У жовтні 1976 р. рішенням ВАК СРСР йому присвоєно вчене звання доцента.

Шість років працював на посаді декана факультету підготовки вчителів початкових класів, у 1981–1997 рр. – проректором заочного відділення Кам'янець-Подільського педінституту.

Відзначений знаком Міністерства вищої і середньої освіти СРСР «За відмінні успіхи в роботі», Почесними грамотами Міністерства освіти України, обласних і міських органів влади, ректорату. З 1998 року – «Відмінник освіти України».

Анатолій Суворий

14 вересня

90 років від дня народження

Казимира Омеляновича ДОБРОВОЛЬСЬКОГО (1932–1990),
викладача загальнотехнічних дисциплін
фізико-математичного факультету (1956–1983)

Народився 14 вересня 1932 р. в м. Кам'янці-Подільському в сім'ї робітників. Закінчивши після Великої Вітчизняної війни 9-й клас, був призваний в армію, де виконував обов'язки радіотелефонного майстра. Середню освіту здобув в офіцерській школі. Після демобілізації працював автоелектриком Кам'янець-Подільського таксомоторного парку.

1956 року перейшов на роботу в педінститут, якому віддав 27 років життя. Працював старшим лаборантом, механіком радіо в електролабораторії. Водночас заочно навчався в Одеському електротехнічному інституті зв'язку, який закінчив 1964 року. Був асистентом кафедри загальнотехнічних дисциплін фізико-математичного факультету, працював вчителем спецкласу з поглибленим вивченням фізики і радіоелектроніки в середній школі № 15, заняття проводив на базі лабораторії інституту. 1966 року обраний на посаду старшого викладача кафедри фізики.

Багато уваги приділяв організації позааудиторної роботи з студентами, організував гурток радіоаматорів-конструкторів, який набув широкої популярності. Під керівництвом Казимира Омеляновича була сконструйована і встановлена антена з підсилювачем, яка дала можливість студентам інституту першими в місті приймати телевізійні програми.

Був куратором академгруп, виконував обов'язки заступника декана, обирався головою профбюро факультету. Виступав з доповідями на конференціях, семінарах учителів міста і району. Склав кандидатський мінімум, розпочав роботу над кандидатською дисертацією, яку не встиг завершити, як і багато інших планів та задумів.

Анатолій Суровий, Віктор Федорчук

18 жовтня

70 років від дня народження

Танасія Івановича КОЛОТИЛА (1952–2009),

кандидата філологічних наук, доцента кафедри української літератури (1982–2009), засновника і керівника науково-навчальної лабораторії етнології університету (1996–2009)

Народився 18 жовтня 1952 р. в с. Черепківці Глибоцького району Чернівецької області. Після закінчення Чернівецького державного університету ім. Ю. Федьковича 1979 року, отримавши кваліфікацію філолога, розпочав педагогічну діяльність на посаді вчителя української мови і літератури в Чортківській школі № 4 на Тернопільщині. Згодом, 1982 року на конкурсній основі був обраний на посаду асистента кафедри української літератури Кам'янець-Подільського педінституту, де викладав курс народознавства. Багато працював, самовдосконалював та збагачував себе новими знаннями з усної народної словесності, українського народознавства і давньої української літератури. 1985 року пройшов повний курс підвищення кваліфікації викладачів у Львівському державному університеті імені Івана Франка зі спеціальності «українська література»

20 жовтня 1987 р. вступив до аспірантури Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії імені М. Т. Рильського АН УРСР зі спеціальності «фольклористика». З того часу його наукова діяльність була тісно пов'язана з цією науковою установою. У період навчання працював в архівних фондах і бібліотеках Києва, Чернігова, Ленінграда. У навчанні зарекомендував себе здібним аспірантом, про що свідчить успішний захист 1992 року кандидатської дисертації на тему «Українська народна пісенна алегорія».

Працюючи в Кам'янець-Подільському державному педагогічному інституті, за підтримки ректора А. Копилова, у період з 1991 по 1996 рр. вчений доклав чимало зусиль до оформлення експозиції кабінету народознавства, який 18 жовтня 1996 р. було реорганізовано в навчально-наукову лабораторію етнології. З 1992 р. Т. І. Колотило здійснював систематичні польові експедиційні дослідження, до яких залучав студентів-філологів навчального закладу. Впродовж 1992–2009 рр. було здійснено сімнадцять польових експедиційних виїздів. Під керівництвом Танасія Івановича навчально-наукова лабораторія досягла значних успіхів у збиранні та дослідженні фольклорно-етнографічного матеріалу. Працівники лабораторії під його керівництвом брали активну участь у всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях і форумах.

Наступний період у житті Т. І. Колотила, уже досвідченого вченого-фольклориста і краєзнавця, припадає на 1993–2009 рр. До наукового

доробку того часу ввійшли численні праці з давньої української літератури, української фольклористики та народознавства. Всього з-під пера вченого вийшло у світ близько сімдесяти трьох наукових робіт.

Восени 2009 року після важкої хвороби передчасно обірвалося земне життя Танасія Івановича. Проте залишилися його дослідження, створена ним лабораторія. Пам'ять про нього назавжди залишиться в серцях його колег та учнів.

Валерій Щегельський

06 листопада

135 років від дня народження

Пилипа Васильовича КЛИМЕНКА (1887–1955),
професора, декана історико-філологічного факультету Кам'янець-Подільського державного українського університету (1919–1920),
професора інституту народної освіти (1921–1923)

Народився 06 листопада 1887 р. в с. Ярославка Козельського повіту Чернігівської губернії. Початкову освіту здобув у земській школі. Впродовж 1899–1907 рр. навчався в Ніжинській міській гімназії. Після її закінчення вступив на 1 курс економічного відділу Санкт-Петербурзького політехнічного інституту, та скоро зрозумів, що обраний фах йому не подобається, тому 1908 року він перевівся на історико-філологічний факультет університету св. Володимира, який закінчив 1912 року.

Два роки перед Першою світовою війною працював у Київському центральному архіві давніх актів. 1914 року його прийняли професорським стипендіатом в університет св. Володимира. У 1915–1916 роках, у зв'язку з воєнними подіями на Правобережній Україні, проживав і працював у Москві. Повернувшись до Києва, у 1917–1918 рр. склав магістерські іспити і отримав право викладати у вищій школі. Восени 1918 року дебютував як лектор Київського археологічного інституту.

У жовтні того ж року, дізнавшись про відкриття університету в м. Кам'янці-Подільському, він подав прохання адміністрації закладу про доручення йому викладати лекції з історії. 19 січня 1919 року Міністр освіти І. І. Огієнко підписав наказ про призначення приват-доцента Клименка П. В. виконуючим посаду екстраординарного професора Кам'янець-Подільського державного українського університету по кафедрі історії з 01 січня, а 02 лютого 1919 р. його було обрано на посаду декана історико-філологічного факультету, у листопаді 1920 р. він отримує посаду заступника декана правничого факультету. В

академічному плані П. В. Клименко реалізовував себе на посаді професора історії України, читав лекції з методології історії та історії українського права.

Як історик-професіонал, П. В. Клименко гаряче вболівав за збереження культурно-історичної спадщини. Коли у серпні 1919 року при Головному управлінні у справах мистецтв і національної культури Міністерства освіти УНР було утворено відділ охорони пам'яток старовини і мистецтва з книжною і архівною секцією (вони знаходились тоді у Кам'янці-Подільському), на посаду завідуючого був призначений П. В. Клименко. Ім'я П. В. Клименка тісно пов'язано з рухом за збереження архівної спадщини України. В серпні 1919 р. він очолив архівну комісію для підготовки інструкцій з охорони пам'яток старовини і мистецтва, здійснення централізованого керівництва охороною архівів, музеїв, збірок старовини і мистецьких колекцій тощо. На зазначених посадах ним проводилася значна практична робота.

На професорській посаді в університеті Пилип Васильович залишався до 1923 р., згодом перейшов працювати до Києва.

Робота в структурах часів УНР позначилася на його становищі 1938 року. Арешт, шестирічне ув'язнення, звільнення з таборів і, нарешті самогубство – такий трагічний фінал життя 68-річного відомого українського історика, громадського діяча, чесної і працьовитої людини, яка через освіту і культуру намагалася утвердити високі людські ідеали.

Олександр Завальнюк

09 листопада

100 років від дня народження

Василя Петровича СКРИПКА (1922–2004),

старшого викладача кафедри цивільної оборони (1978–2003),

завідувача цієї кафедри (1978–1983)

Василь Петрович Скрипко народився 09 листопада 1922 року у с. Барташі Освойського р-ну Вітебської області (Білорусія) у селянській сім'ї. Там розпочав навчання в школі. 1933 року батьки переїхали на постійне місце проживання до Сибіру.

Після закінчення школи у с. Називаївське Омської обл. став курсантом Томського артилерійського училища. Закінчивши в січні 1942 року прискорений курс навчання, молодший лейтенант Скрипко В. П. відбув у діючу армію. У вересні 1942 р. зазнав поранення, після лікування призначений командиром розвідки полку. На посаді начальника розвідки прослужив до кінця 1943 року. З боями пройшов фронтовими дорогами, був тричі поранений, визволяв Підмосков'я,

Калузьку, Тверську, Брянську області, Україну, Румунію, Болгарію, Югославію, Угорщину, Австрію. Став кавалером трьох орденів «Великої Вітчизняної війни», двох орденів «Червоної Зірки», «Олександра Невського», «Богдана Хмельницького», 23 медалей. Отримав 21 подяку від Верховного Головнокомандуючого. У післявоєнні роки В. Скрипка продовжував військову службу в армії. Впродовж 1950–1953 рр. навчався у військовій академії ім. М. В. Фрунзе (м. Москва). У наступні роки посідав командні посади в Уральському, Південно-Уральському та Приволзькому військових округах. У січні 1960 р. прибув у Кам'янець-Подільський.

1978 року перейшов на посаду викладача цивільної оборони Кам'янець-Подільського педінституту, у вересні 1983 р. очолив кафедру цивільної оборони.

У липні 2003 р. вийшов на пенсію. Очолюючи понад 10 років ветеранську організацію міста, полковник Скрипка В. П. проводив велику військово-патріотичну роботу, обраний почесним головою міської ради ветеранів.

25 квітня 2004 року серце Василя Петровича Скрипка перестало битися. Він похований у місті, в якому самовіддано і чесно працював, у якому залишив про себе вдячну світлу пам'ять.

Анатолій Гаврищук

20 листопада

100 років з дня народження

Михайла Якимовича БРИЦИНА (1922–2012),
доктора філологічних наук (1967), професора (1968),
завідувача кафедри української та російської мов Кам'янець-
Подільського державного педагогічного інституту (1960–1969)

Народився Михайло Якимович Брицин 20 листопада 1922 року в родині робітника у селищі Ямська Слобода Можайського району Московської області. Навчався у середній школі № 1 міста Можайська. 1940 року закінчив 10-місячні курси підготовки вчителів для неповних середніх шкіл при Московському облвно. Був учасником Другої світової війни. 1946 року вступає на факультет російської мови та літератури Харківського державного педагогічного інституту ім. Г. Сковороди. У студентські роки вивчав російські говірки Чугуївського і Старовіровського районів Харківської області. 1950 року по закінченню навчання в інституті був направлений на роботу старшим викладачем кафедри російської мови і літератури Кам'янець-Подільського педагогічного інституту. 1955 року в Київському університеті ім. Т. Г. Шевченка успішно захистив кандидатську дисертацію на тему «Російські говірки Віньковецького району Хмельницької області».

З вересня 1957 по вересень 1960 року працював завідувачем кафедри російської мови Харківського педагогічного інституту ім. Г. Сковороди. А з вересня 1960 року знову повертається до Кам'янець-Подільського педагогічного інституту на кафедру російської мови і літератури. З вересня 1964 року очолив кафедру, а наступного року його призначили завідувачем новоствореної кафедри російської та української мов. під час роботи на кафедрі багато уваги Михайло Якович приділяв методичній роботі, розробив і опублікував посібники для студентів і вчителів.

В науковій роботі М. Я. Брицин зосередив увагу на галузі історичної лексикології східнослов'янських мов. 12 жовтня 1967 року привідділенні літератури, мови і мистецтвознавства АН УРСР захищає докторську дисертацію на тему «Юридична термінологія у східнослов'янській писемності до XV ст.». Це було перше комплексно-лінгвістичне дослідження юридичної термінології на матеріалі найважливіших писемних пам'яток східно-слов'янського права XI – XIV ст. 04 серпня 1968 року Михайлу Яковичу присвоєно вчене звання професора.

1969 року професора М. Я. Брицина запросили на роботу до Київського державного педагогічного інституту ім. М. Горького (нині – Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова), очолював кафедру російської мови (1969–1989), сформував творчий науково-педагогічний колектив і власну школу східнослов'янської лексикології. У цей період написано і видано понад 80 наукових праць і науково-методичних розробок, виконував обов'язки члена наукової ради ВАК України пр.и Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні. Під науковим керівництвом Михайла Яковича підготовлено 50 кандидатів філологічних наук для України, Болгарії, Польщі, Казахстану.

За свою багаторічну працю та успіхи в педагогічній і науково-дослідній роботі М. Я. Брицин нагороджений орденом «Знак Пошани», «Медаллю А. С. Макаренка», знаками «Відмінник освіти України», «Відмінник освіти СРСР», «Відмінник народної освіти Узбекистану», Почесними грамотами Верховної Ради Узбекистану тощо.

10 грудня

100 років з дня народження

Андрія Леонтійовича КАЗИМІРОВА (1922–2010),
кандидата філологічних наук,
доцента кафедри іноземних мов (1960–2001)

Народився 10 грудня 1922 року в с. Левківці Волочиського району. 1929 року розпочав навчання в місцевій початковій школі, продовжив у Купільській середній школі, за п'ять кілометрів від рідного села.

Атестати отримали нашвидкоруч 22 червня 1941 року. У роки війни попав у неволю, в Австрію, і тільки в 1947 році повернувся додому.

1950 року вступив на факультет романо-германських мов Одеського інституту іноземних мов, який закінчив 1956 року. Протягом 1950–1957 років працював у школах Базалійського, 1957–1960 рр. – Деражнянського районів. У лютому 1960 року перейшов на роботу до Кам'янець-Подільської середньої школи № 1 з поглибленим вивченням німецької мови.

У вересні того ж року ректор педінституту запросив Андрія Леонтійовича працювати на кафедрі іноземних мов. Тут він обіймав посади асистента, старшого викладача, доцента.

Постійно займався науковою роботою, 1966 року завершив складання кандидатських екзаменів, згодом – написання дисертації на тему «Типові помилки в усній іноземній мові студентів I курсу педагогічного вузу (немовні спеціальності) та шляхи їх виправлення», яку захистив 1973 року в Московському педінституті іноземних мов ім. М. Тореза. Став першим кандидатом наук на кафедрі іноземних мов.

Значною була й громадська робота А. Казимірова. Впродовж багатьох років успішно керував районним семінаром-практикумом учителів німецької мови в м. Дунаївці.

Його чесна і самовіддана праця відзначалася грамотами, подяками медаллю.

Анатолій Гаврищук

20 грудня

85 років від дня народження

Петра Єфремовича ТКАЧУКА (1937–2007),
кандидата філологічних наук,
професора кафедри української мови (1964–2007),
завідувача кафедри (1985–2007)

Народився 20 грудня 1937 року в с. Авратин Волочиського району Хмельницької області у селянській родині. Навчався в місцевій середній школі, де працювали залюблені у свій фах учителі. 1964 року після закінчення історико-філологічного факультету Кам'янець-Подільського державного педагогічного інституту був рекомендований для виконання обов'язків асистента кафедри української мови і літератури цього навчального закладу. З 1970 по 1973 р. навчався в аспірантурі при Київському державному педагогічному інституті, де під керівництвом завідувача відділу діалектології Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР професора Федота Трохимовича Жилка підготував і захистив

кандидатську дисертацію «Фонетична система західноподільських говірок української мови (вокалізм і консонантизм)».

Працюючи на кафедрі української мови Кам'янець-Подільського державного університету (колишнього інституту) старшим викладачем, доцентом, а з 2002 року професором, читав мовознавчі курси сучасної української мови, старослов'янської мови, історичної граматики та спецкурсу «Студії Івана Огієнка з історії української мови».

З 1985 року, виконуючи обов'язки завідувача кафедри української мови, чимало зусиль докладав для утвердження української мови як державної, підвищення фахового рівня викладачів, удосконалення навчального процесу і зміцнення зв'язків кафедри з науковими установами й освітніми закладами. П. Є. Ткачук брав участь у роботі 32 міжнародних, всесоюзних, Всеукраїнських та регіональних наукових конференцій. До того ж, як завідувач кафедри був ініціатором проведення на факультеті української філології та журналістики низки наукових форумів.

Він опублікував близько 60 наукових праць. Досліджував західноподільські говірки. Співавтор «Общеславянского лингвистического атласа. Серия фонетико-грамматическая, в. 1. Рефлексы ё (1988); в. 2а. Рефлексы е (1990); в. 2б. Рефлекси Q (1990); в. 3. Рефлексы *ьг, *ьг, *ь1, *ь1» (1994).

Підготував чотирьох аспірантів, два з яких Шеремета Н. П. і Коваленко Н. Д. – захистили кандидатські дисертації.

З 1995 року на громадських засадах керував Центром мовознавчих студій Інституту Української мови НАН України при Кам'янець-Подільському державному університеті. Діяльність Центру була спрямована на виконання завдань, пов'язаних з такими напрямками досліджень: утвердження української мови як державної; лексичний атлас української мови; загальнослов'янський лінгвістичний атлас; лексика, фраземіка та синтаксис південноволинських і подільських говірок; створення навчальних посібників з мовознавчих предметів; рецензування наукових праць викладачів університету й інших вищих навчальних закладів та учителів шкіл. Петро Єфремович повсякчас рецензував навчальні посібники викладачів кафедри та інших вишів. Виконував низку громадських доручень: був редактором збірника «Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Філологічні науки», членом топонімічної комісії Кам'янець-Подільської міської ради тощо.

Нагороджений Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України (2003), двома значками: «Відмінник народної освіти» (1988) і «Відмінник освіти України» (2001) та медаллю Кам'янець-Подільського державного університету «За вагомий внесок у розвиток освіти та науки» (посмертно).

Ярослав Чопик, Людмила Марчук

24 грудня

110 років від дня народження

Петра Флоровича ЛАПТІНА (1912–1986),
кандидата історичних наук,
професора кафедри всесвітньої історії (1951–1986)

Відомий вчений-медієвіст та історіограф народився 24 грудня 1912 року в с.Івча Літинського району Вінницької області в сім'ї ремісника. Залишившись дуже рано без батьків, фактично знаходився в становищі безпритульного, періодично перебував у дитбудинках. Трудовий стаж розпочав 1926 року робітником слюсарної майстерні, навчався на робітфаці.

У 1932–1937 рр. – студент історичного факультету Київського державного університету. Після завершення навчання та служби в армії почав працювати викладачем учительського інституту в Києві, педінституту в Житомирі. 1948 року захистив кандидатську дисертацію, 1950 року став доцентом.

З вересня 1951 до березня 1986 року працював в Кам'янець-Подільському державному педінституті. Впродовж 1952–1956 рр. П. Ф. Лаптін виконував обов'язки завідувача кафедри загальної історії, з березня 1973 року був переведений на посаду в.о. професора, а 1976 року йому було присвоєно вчене звання професора кафедри загальної історії.

01 березня 1986 р. у зв'язку з виходом на пенсію і хворобою був звільнений з роботи за власним бажанням. 16 грудня 1986 р. професор П. Ф. Лаптін помер.

Науковий доробок П. Ф. Лаптіна становить понад 40 наукових праць, які присвячені проблемам медієвістики, історіографії, педагогіки вищої школи. Вершиною наукової творчості вченого стала монографія «Община в російській історіографії останньої третини ХІХ – початку ХХ ст». Саме за цю фундаментальну наукову працю, а також за багаторічну викладацьку роботу у вузах України Петру Флоровичу без захисту докторської дисертації було присвоєно вчене звання професора.

Важливим аспектом наукової діяльності П. Ф. Лаптіна було написання ним статей до «Української Радянської Енциклопедії». Протягом багатьох років досліджував проблеми методики викладання історії у вищих навчальних закладах, логічним завершенням його творчих пошуків стала монографія «Проблемное преподавание и изучение истории в высшей школе». В науковій роботі був надзвичайно вимогливим до себе і до своїх учнів.

П. Ф. Лаптін був пунктуальною, принциповою, доброзичливою і тактовною людиною. Завжди готовий був прийти на допомогу, щедро ділився багатими знаннями з молодшими колегами по кафедрі,

учителями, студентами. Був прекрасним викладачем, умілим наставником студентської молоді.

Неодноразово нагороджувався Почесними грамотами, 1972 року отримав значок «Відмінник народної освіти УРСР».

Анатолій Опря

25 грудня

70 років від дня народження

Миколи Борисовича ПЕТРОВА (1952–2008),
кандидата історичних наук,
професора кафедри історії України (1977–2008),
завідувача кафедри (1990–2008)

Народився 25 грудня 1952 року на Городоччині. 1970 року вступив на підготовче відділення Московського університету мистецтв. 1971–1973 рр. проходив військову службу в Збройних силах СРСР, після закінчення якої вступив на історичний факультет Кам'янець-Подільського педінституту. Найкраще йому імпонувала історія України. Ще зі студентської лави провідною темою наукових студій стала історія Кам'янця-Подільського. З 1974 р. щоліта працював у складі інститутської археологічної експедиції, яка досліджувала поселення у Бакоті, Конилівцях, Великій Слобідці, Баговиці, Міцівцях, Старій Ушиці, Пижівці, Рудківцях та інших містечках і селах. Старанно займався обробкою археологічного матеріалу, здійснював необхідні креслярські роботи, замальовував археологічні знахідки.

1977 року, після закінчення навчання, його залишили працювати на факультеті на посаді старшого лаборанта кафедри історії СРСР і УРСР. Окрім виконання посадових обов'язків, займався науковою та навчальною роботою.

1983 року Микола Петров вступив на денну форму навчання до аспірантури Інституту археології АН УРСР (нині Інститут археології НАН України). В 70-х рр. почали з'являтися його перші статті, праці у збірниках матеріалів і тез наукових та історико-краєзнавчих конференцій, окремі брошури. 1986 року Микола Борисович успішно закінчив аспірантуру, а 24 грудня 1987 року блискуче захистив кандидатську дисертацію в спеціалізованій Раді Інституту археології АН УРСР.

З кінця 1986 до 1990 р. М. Б. Петров займав посади асистента та старшого викладача кафедри історії СРСР та УРСР Кам'янець-Подільського педінституту, яку очолював доктор історичних наук, професор І. Винокур. Наприкінці 1990 р. на історичному факультеті була

організована кафедра історії України, першим завідувачем якої призначено Миколу Борисовича. Саме під його керівництвом відбулося становлення кафедри, яка нині по праву належить до провідних в університеті. Не випадково його ще тричі обирали на цю посаду. 1995 року йому було присвоєно вчене звання доцента.

Вагомі успіхи в науковій і педагогічній діяльності стали підставою для обрання М. Б. Петрова вченою радою університету (2002 р.) на посаду професора.

Проаналізувавши творчий доробок Миколи Борисовича, який складає понад 200 праць, можна визначити три провідні напрями його наукового пошуку. Перший пов'язаний з історією міста XII – XVIII ст., другий – з історією міст і містечок Поділля та Волині епохи середньовіччя, а третій – з історичною спадщиною дослідників старожитностей Поділля та Волині.

З листопада 2004 р. до листопада 2007 р. Микола Петров навчався в докторантурі при кафедрі історії України Кам'янець-Подільського університету. За той час йому вдалося опрацювати та ввести до наукового обігу значну кількість джерел, котрі знаходяться в архівах і наукових бібліотеках України, Росії та Польщі. На їхній основі й вималювалася тема докторської дисертації, котра в чорновому варіанті була завершена.

За наукові та навчальні досягнення Миколу Борисовича було нагороджено нагрудним знаком «Відмінник освіти України» (1998), Почесною грамотою Міністерства освіти та науки України (2002), Хмельницької облдержадміністрації (2003), Почесною відзнакою Кам'янець-Подільського державного університету (2007), знаком Міністерства освіти та науки «Петро Могила» за розвиток вищої освіти (2008).

Працюючи на історичному факультеті вишу понад 30 років, Микола Борисович був свідком його багатогранного життя, зробив чимало для розбудови навчального закладу, підготовки висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів для Української держави.

02 жовтня 2008 року передчасно обірвалося земне життя вченого. Проте залишилися його дослідження, створений ним колектив кафедри історії України, тисячі вдячних за науку учнів.

Валерій Степанков

2022 РОКУ ВИПОВНЮЄТЬСЯ:

- **100 років** тому при ІНО було засновано науково-дослідну кафедру історії та економіки Поділля. Її працівники досліджували питання історії, господарства, культури, природи й фольклору, займалися підготовкою аспірантів, видавали наукові «Записки», організовували експедиції з метою вивчення пам'яток старовини Кам'янецьчини.
- **55 років** тому ректором інституту став кандидат педагогічних наук, доцент Іван Вікторович Івах, очолював ВНЗ протягом 1967–1977 рр.
- **45 років** тому ректором інституту став кандидат історичних наук, доцент Анатолій Олексійович Копилов, очолював навчальний заклад протягом 1977–2001 рр.
- **35 років** тому до ладу вступив п'ятий студентський гуртожиток на проспекті М. Грушевського, де мешкають студенти таких факультетів: педагогічного, корекційної та соціальної педагогіки і психології, факультету психології.
- **30 років** тому в Кам'янець-Подільському педагогічному університеті відкрито шостий факультет – факультет дефектології (нині – факультет корекційної та соціальної педагогіки та психології).
- **25 років** тому Державна акредитаційна комісія при Кабінеті Міністрів України акредитувала інститут за четвертим рівнем акредитації.
- **25 років** тому засновано наукову школу «Текст як основна одиниця комунікації». Засновник – Свідер Полікарп Іванович.
- **25 років** тому засновано наукову школу «Сучасні проблеми медико-біологічних дисциплін у вищих закладах освіти».

Засновник – Кучерук Олексій Степанович. Керівник – Плахтій Петро Данилович.

- **20 років** тому відбулася реорганізація філологічного факультету і на його базі утворено: факультет української філології (з 2005 року – факультет української філології та журналістики) та факультет іноземної філології.
- **20 років** тому засновано наукову школу «Сучасні проблеми експериментальної психології». Засновник – Шинкарюк Анатолій Іванович.
- **15 років** тому Кам'янець-Подільський державний університет прийнято до Європейської асоціації університетів.

ДЕРЖАВНІ СВЯТА У 2022 РОЦІ

Свята

Вихідні дні

Перенесення робочих днів

ВІДПРАЦЮВАННЯ ДОДАТКОВИХ ВИХІДНИХ ДНІВ У 2022 РОЦІ

ДЛЯ ПОТАТОК

A series of 25 horizontal dashed lines for writing notes.

Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка

Довідкове видання

КАЛЕНДАР

ЗНАМЕННИХ І ПАМ'ЯТНИХ ДАТ

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА

НА 2022 РІК

Випуск 13